

Rapportage

Barometer Culturele Diversiteit

Gemeente Utrecht

Peildatum 31 oktober 2025

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Inlichtingen

Vragen over deze publicatie kunnen gestuurd worden aan het CBS onder vermelding van de naam van de organisatie. Ons e-mailadres is barometer.culturele.diversiteit@cbs.nl

1 Inleiding

Op verzoek¹⁾ van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) biedt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) organisaties met meer dan 250 werknemers de mogelijkheid om gebruik te maken van de Barometer Culturele Diversiteit. Hiermee kunnen organisaties inzicht krijgen in het herkomstland van hun werknemers, zonder dat individuen herkenbaar zijn in de cijfers. Herkomstlanden worden daarbij in drie categorieën opgedeeld: Nederland, Europa (exclusief Nederland) en Buiten-Europa.²⁾

Op verzoek van Gemeente Utrecht heeft het CBS een Barometer Culturele Diversiteit voor deze organisatie opgesteld. Gemeente Utrecht heeft gekozen voor de ingezoomde variant van de Barometer Culturele Diversiteit. Hierbij worden niet alleen cijfers gegeven over het herkomstland van werknemers op organisatieniveau, maar ook voor bepaalde subgroepen. Gemeente Utrecht heeft zelf bepaald voor welke subgroepen de uitsplitsing naar herkomstland gemaakt is. Meer specifiek hebben zij gekozen voor subgroepen op basis van leeftijd, leidinggevende positie, organisatieonderdeel, salarisschaal, instroom, doorstroom en uitstroom.

Deze rapportage is een aanvulling op de gepubliceerde tabellenset van Gemeente Utrecht met peildatum 31 oktober 2025. In het volgende hoofdstuk staan de resultaten visueel weergegeven en de opvallendste uitkomsten beschreven. Daarna volgen de bijlagen, met in Bijlage 1 een toelichting bij het onderzoek (populatie, peildatum, variabelen, methode, bescherming van persoonsgegevens en privacy). In Bijlage 2 is meer informatie te vinden over de begrippen, afkortingen en bronnen die voor het onderzoek gebruikt zijn.

¹⁾ Kamerbrief Barometer Culturele Diversiteit komt per 1 juli 2020 beschikbaar

²⁾ Voor meer informatie over de gehanteerde definitie van herkomstland, zie Bijlage 2.

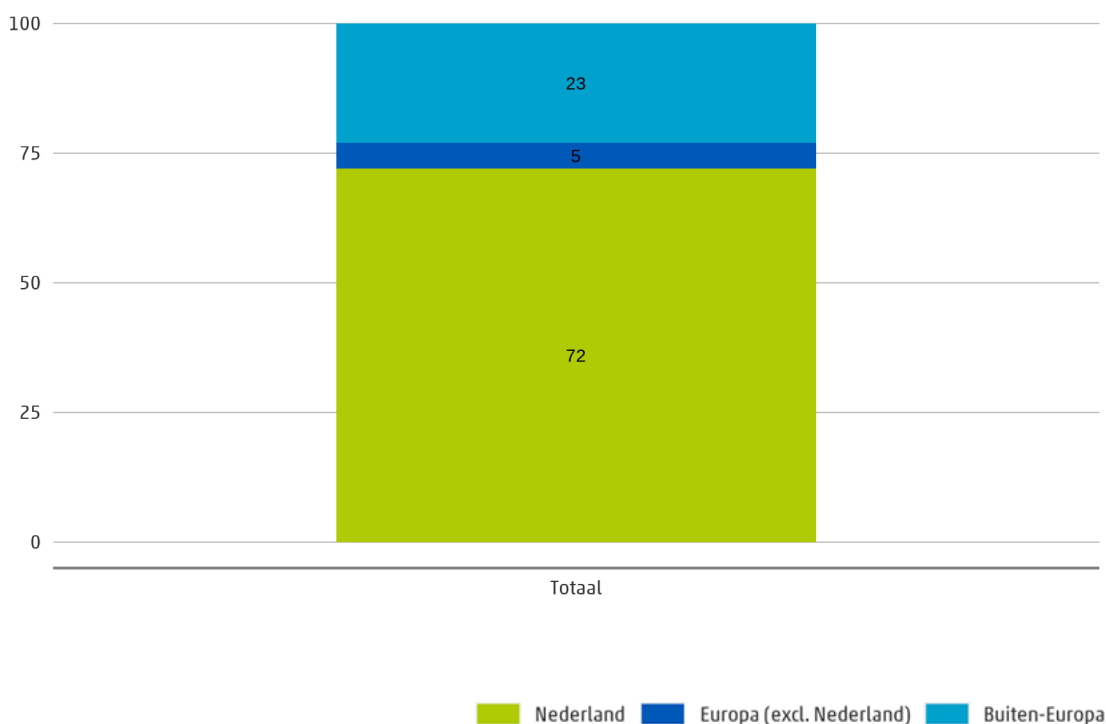
2 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de ingezoomde variant van de Barometer Culturele Diversiteit voor Gemeente Utrecht beschreven. In paragraaf 2.1. staan de resultaten voor de gehele organisatie weergegeven en in paragraaf 2.2 de resultaten voor de gekozen subgroepen.

2.1 Herkomstland werknemers op organisatieniveau

Onderstaande figuur toont de verdeling van de werknemers over de drie categorieën van herkomstland op peildatum 31 oktober 2025.

2.1. Herkomstland werknemers Gemeente Utrecht

Zoals in bovenstaande figuur is te zien heeft 72 procent van de werknemers van Gemeente Utrecht Nederland als herkomstland, 5 procent een herkomstland van een overig Europees land en 23 procent een Buiten-Europees herkomstland.

Op verzoek van SZW publiceert het CBS ook het Dashboard Barometer Culturele Diversiteit³⁾. Dit dashboard geeft landelijke cijfers over het herkomstland van de werkzame beroepsbevolking en van werknemers in Nederland. In 2024 had bijvoorbeeld 72 procent van de werkzame beroepsbevolking Nederland als herkomstland, 9 procent een ander Europees herkomstland en 18 procent een Buiten-Europees herkomstland. Voor organisaties kan het ook relevant zijn om hun eigen cijfers te vergelijken met het herkomstland van werknemers in een bepaalde regio en/of bedrijfstak. Deze cijfers staan ook op het dashboard.

³⁾ <https://dashboards.cbs.nl/v6/barometerculturelediversiteit/>

2.2 Herkomstland werknemers per subgroep

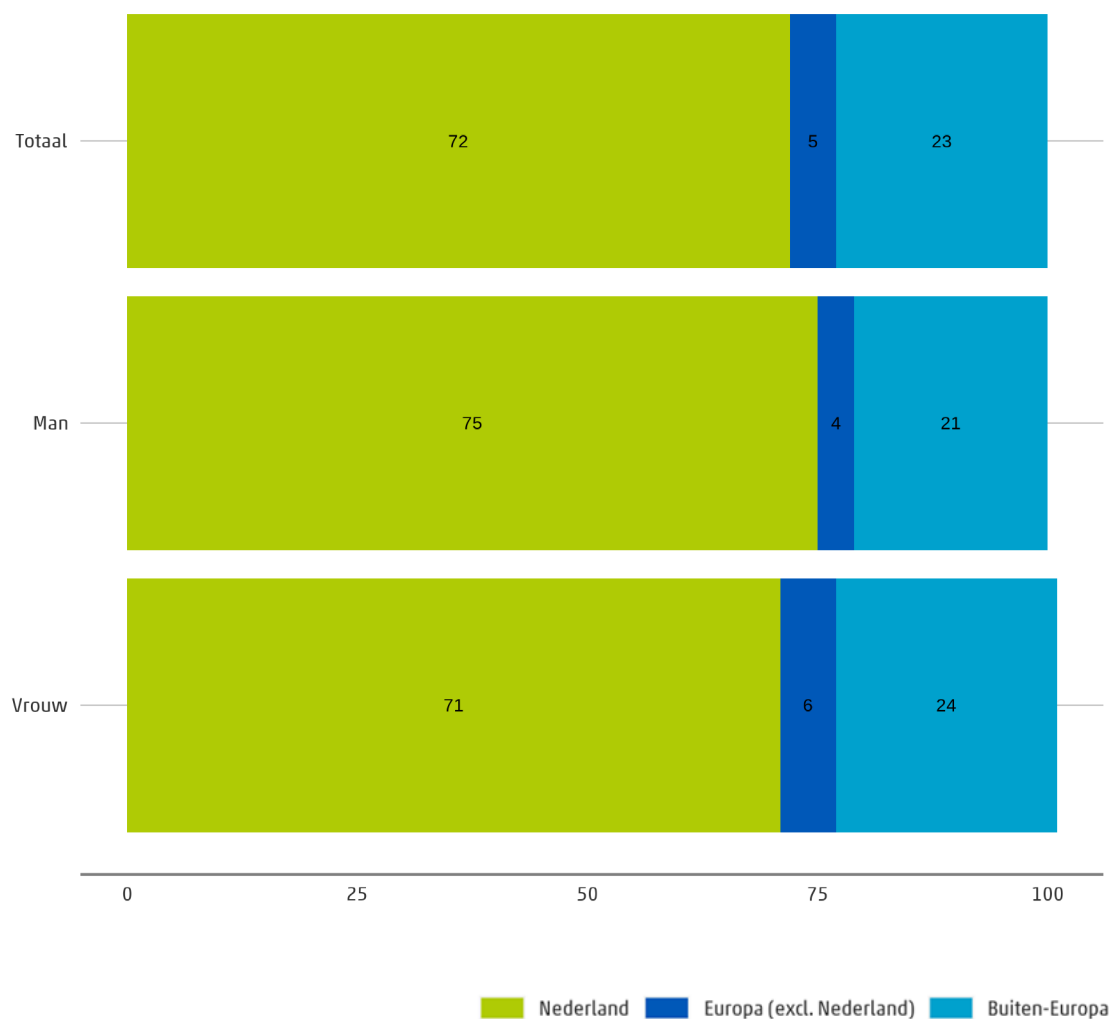
Bij de ingezoomde variant van de Barometer Culturele Diversiteit worden niet enkel cijfers gegeven op organisatieniveau (zoals in de vorige paragraaf beschreven), maar ook voor bepaalde subgroepen, met name geslacht, leeftijd, leidinggevende positie, organisatieonderdeel, salarisschaal, instroom, doorstroom en arbeidsverleden. Organisaties kiezen zelf voor welke subgroepen zij deze uitsplitsing willen ontvangen.

De resultaten hiervan staan in deze paragraaf visueel weergegeven. Ook staan de meest in het oog springende resultaten ten opzichte van het totaal van de organisatie beschreven.

2.2.1 Geslacht

Het eerste kenmerk waarvoor Gemeente Utrecht deze uitsplitsing heeft gevraagd is geslacht. Onderstaande grafiek toont per subgroep de verdeling van de werknemers op peildatum 31 oktober 2025 over de drie categorieën van herkomstland.

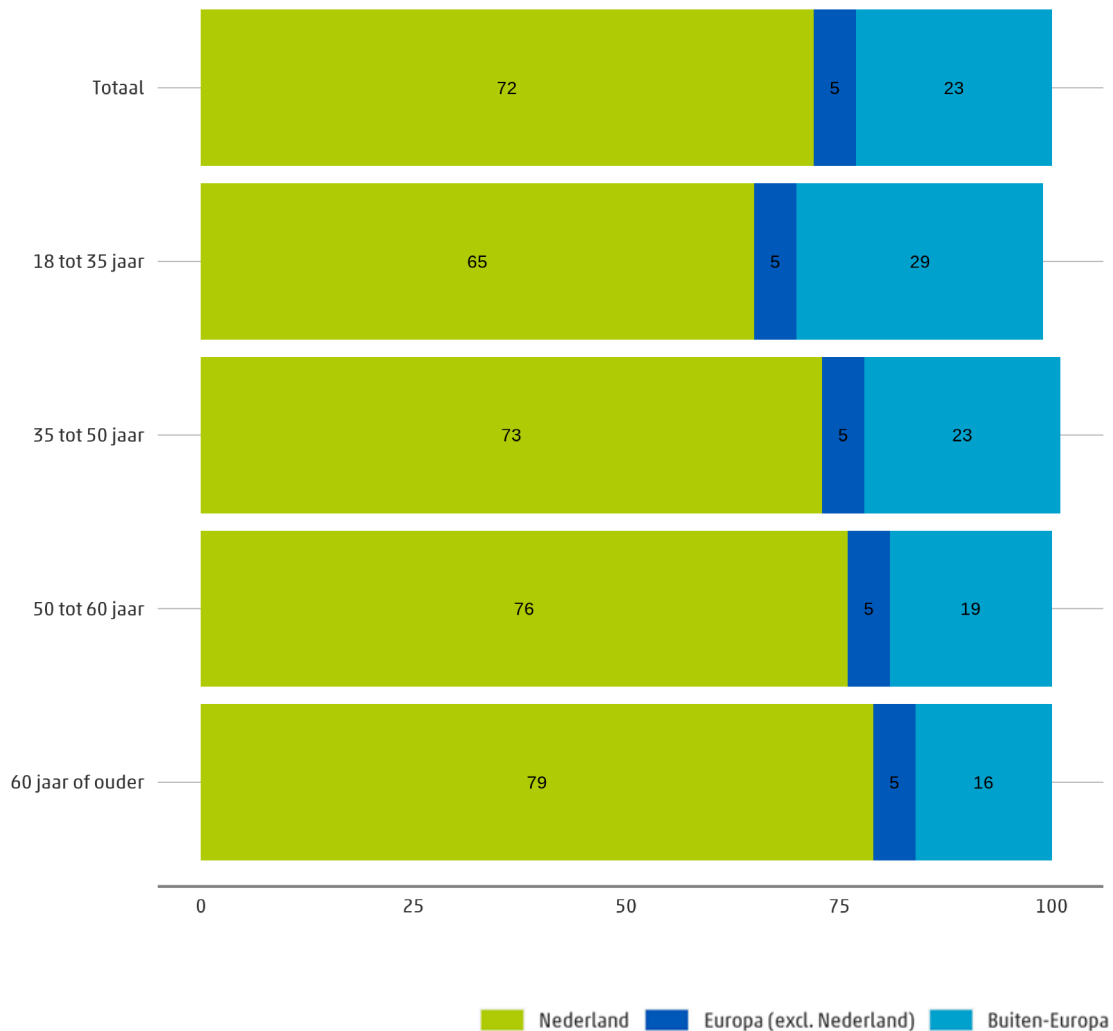
2.2.1 Herkomstland werknemers Gemeente Utrecht naar geslacht

2.2.2 Leeftijd

Het tweede kenmerk waarvoor Gemeente Utrecht deze uitsplitsing heeft gevraagd is leeftijd. Onderstaande grafiek toont per subgroep de verdeling van de werknemers op peildatum 31 oktober 2025 over de drie categorieën van herkomstland.

2.2.2 Herkomstland werknemers Gemeente Utrecht naar leeftijd

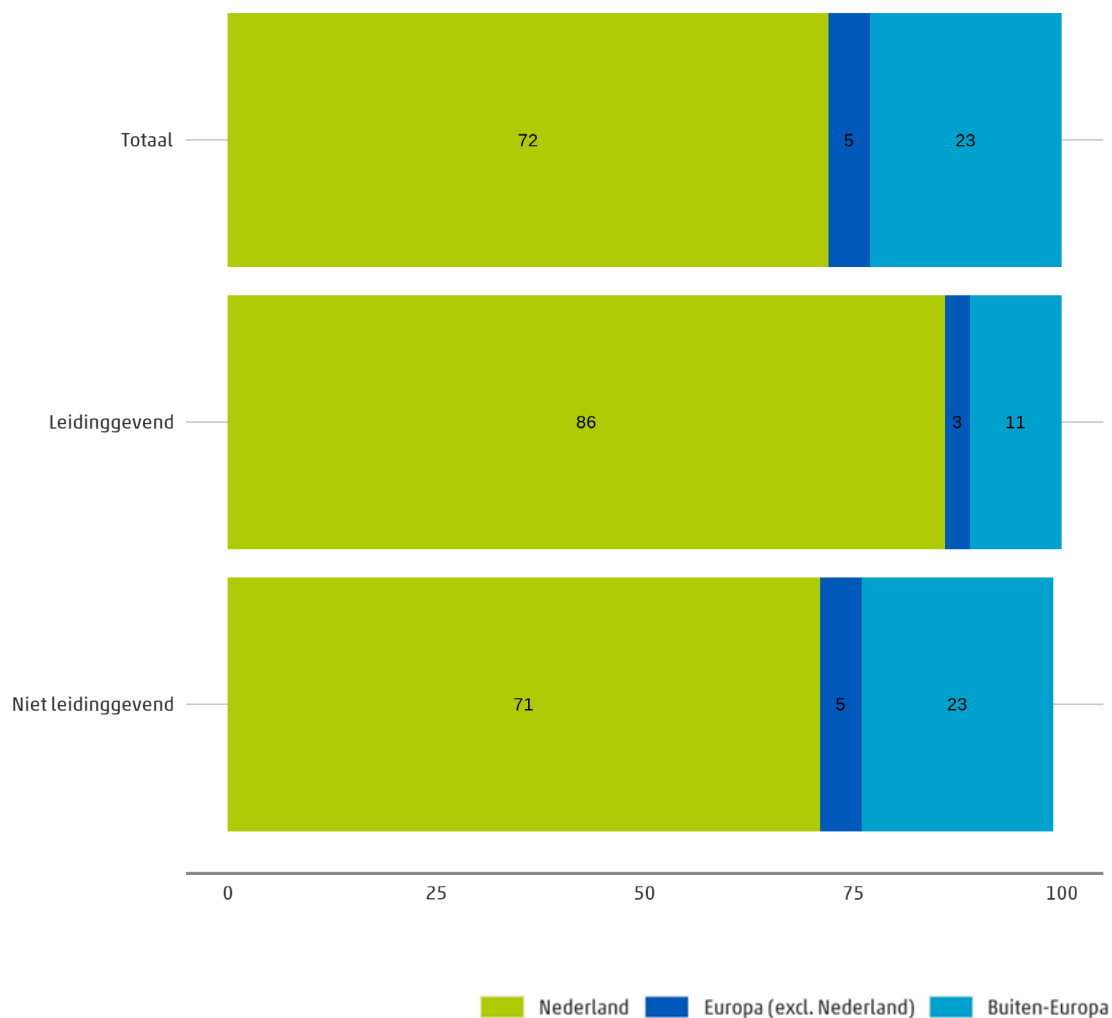
Vergeleken met alle werknemers van de organisatie komen werknemers met een herkomstland

- **Nederland** relatief vaak voor in de categorie 60 jaar of ouder.
- **Buiten-Europa** relatief vaak voor in de categorie 18 tot 35 jaar.

2.2.3 Leidinggevende positie

Het derde kenmerk waarvoor Gemeente Utrecht deze uitsplitsing heeft gevraagd is leidinggevende positie. Onderstaande grafiek toont per subgroep de verdeling van de werknemers op peildatum 31 oktober 2025 over de drie categorieën van herkomstland.

2.2.3 Herkomstland werknemers Gemeente Utrecht naar leidinggevende positie

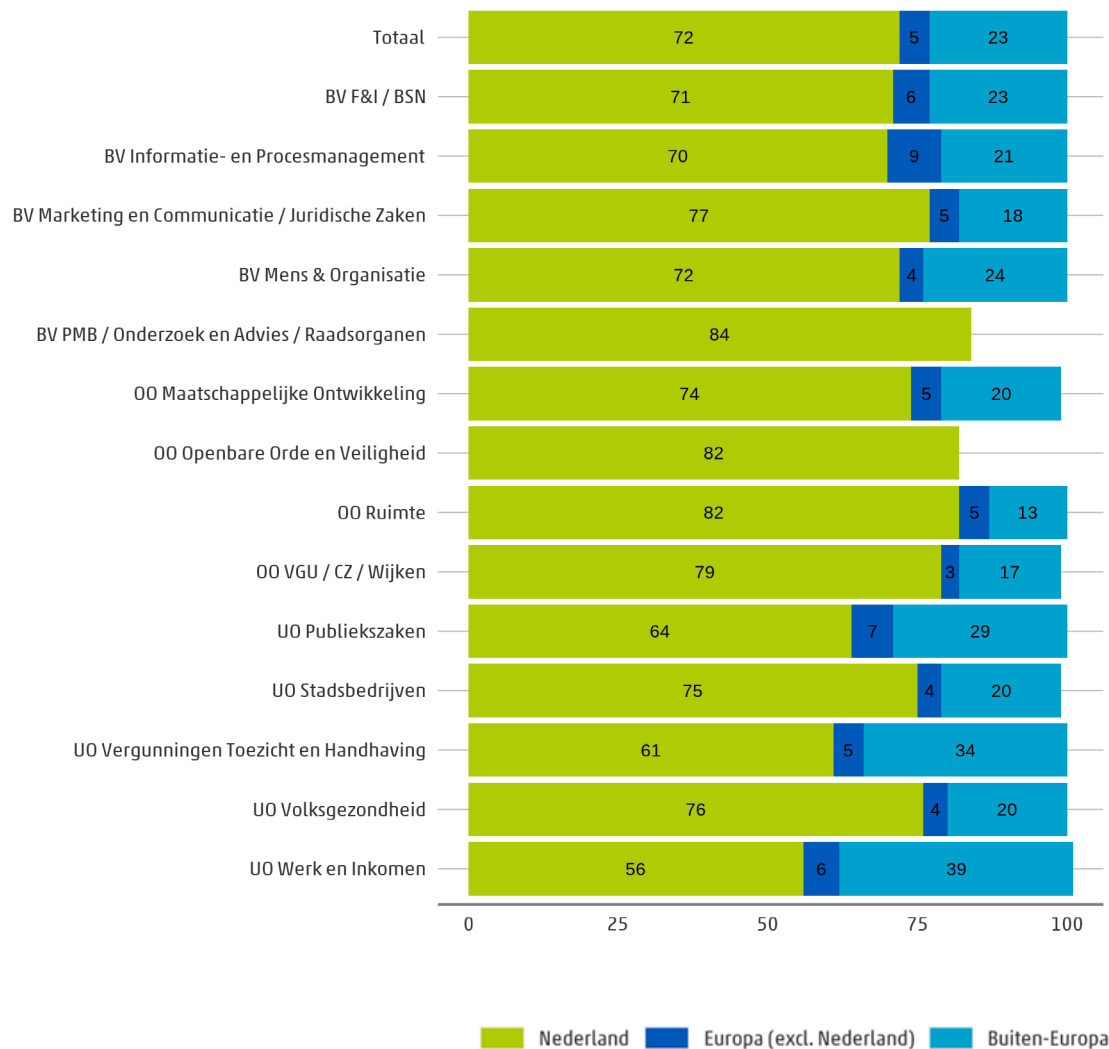

Vergeleken met alle werknemers van de organisatie komen werknemers met een herkomstland - **Nederland** relatief vaak voor in de categorie Leidinggevend.

2.2.4 Organisatieonderdeel

Het vierde kenmerk waarvoor Gemeente Utrecht deze uitsplitsing heeft gevraagd is organisatieonderdeel. Onderstaande grafiek toont per subgroep de verdeling van de werknemers op peildatum 31 oktober 2025 over de drie categorieën van herkomstland.

2.2.4 Herkomstland werknemers Gemeente Utrecht naar organisatieonderdeel

BV = Bedrijfsvoering; F&I = Financiën en Inkoop; BSN = Bedrijfsvoerings- en Strategienetwerk; PMB = Projectmanagementbureau; OO = Ontwikkelingsorganisatie; VGU = Vastgoedorganisatie Utrecht; CZ = Culturele Zaken; UO = Uitvoeringsorganisatie.

Vergeleken met alle werknemers van de organisatie komen werknemers met een herkomstland

- **Nederland** relatief vaak voor in de categorieën BV PMB / Onderzoek en Advies / Raadsorganen, OO Openbare Orde en Veiligheid, OO Ruimte en OO VGU / CZ / Wijken.

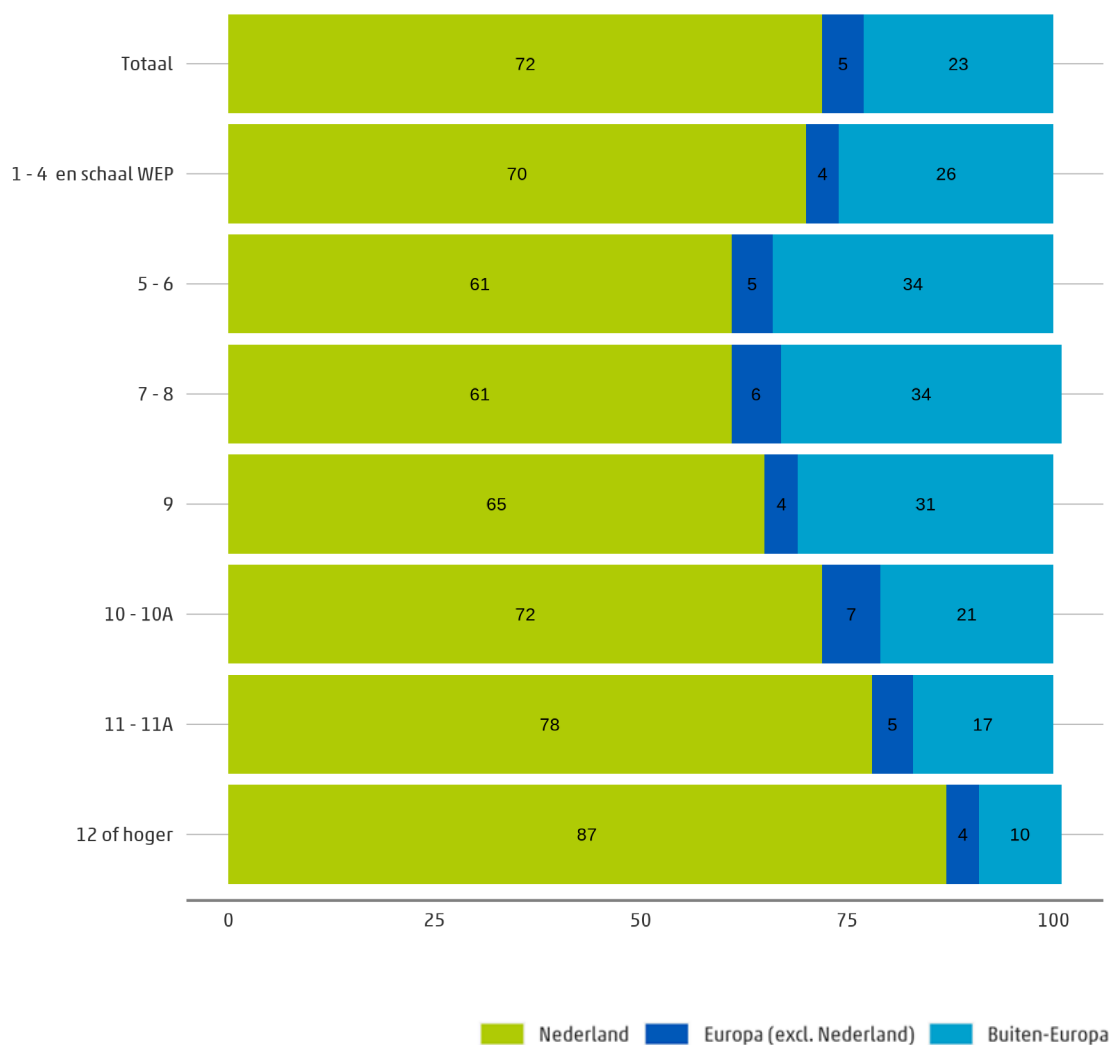
- **Europa (exclusief Nederland)** relatief vaak voor in de categorieën BV Informatie- en Procesmanagement en UO Publiekszaken.

- **Buiten-Europa** relatief vaak voor in de categorieën UO Publiekszaken, UO Vergunningen Toezicht en Handhaving en UO Werk en Inkomen.

2.2.5 Salarisschaal

Het vijfde kenmerk waarvoor Gemeente Utrecht deze uitsplitsing heeft gevraagd is salarisschaal. Onderstaande grafiek toont per subgroep de verdeling van de werknemers op peildatum 31 oktober 2025 over de drie categorieën van herkomstland.

2.2.5 Herkomstland werknemers Gemeente Utrecht naar salarisschaal

WEP staat voor Werkervaringsplaats

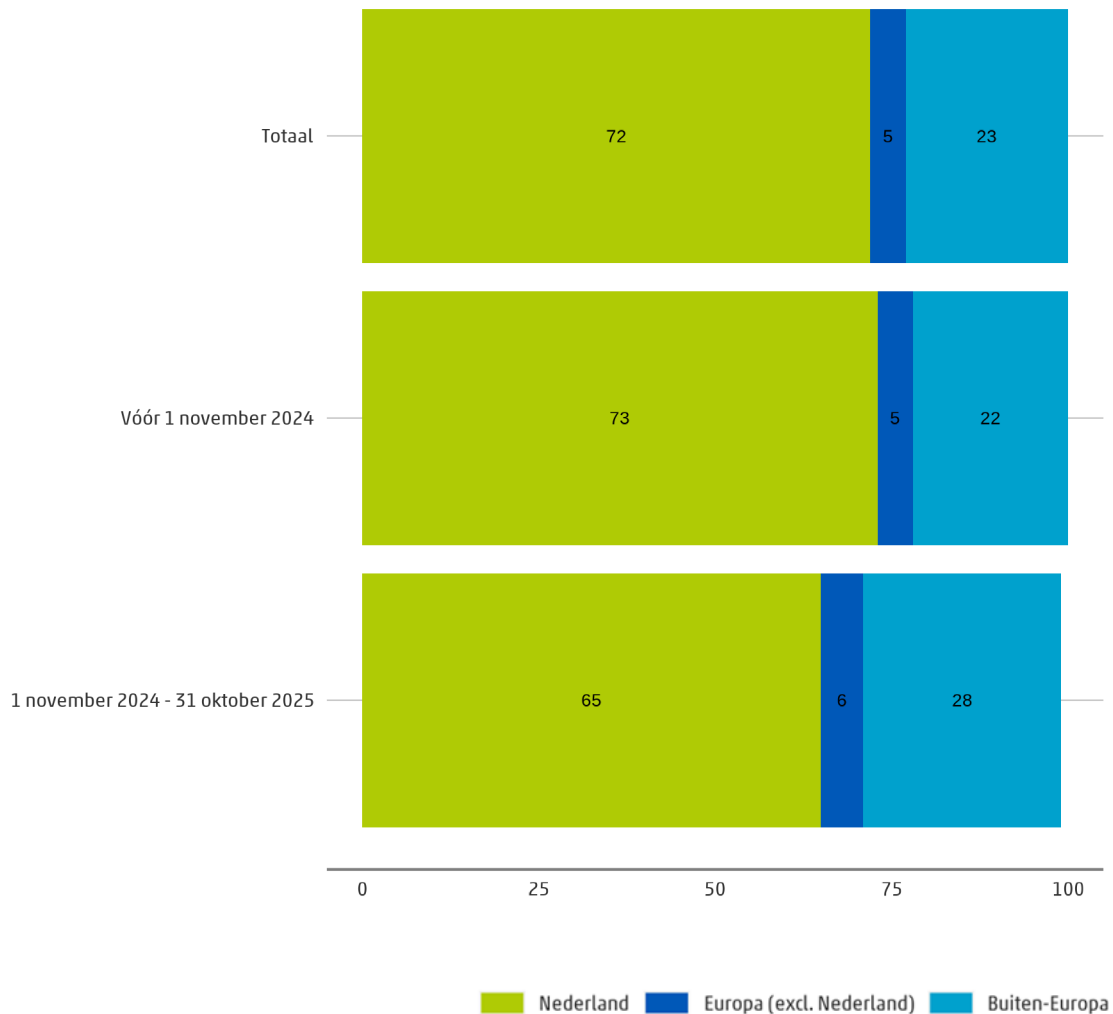
Vergeleken met alle werknemers van de organisatie komen werknemers met een herkomstland

- **Nederland** relatief vaak voor in de categorie 12 of hoger.
- **Europa (exclusief Nederland)** relatief vaak voor in de categorie 10 - 10A.
- **Buiten-Europa** relatief vaak voor in de categorieën 1 - 4 en schaal WEP, 5 - 6, 7 - 8 en 9.

2.2.6 Instroom

Het zesde kenmerk waarvoor Gemeente Utrecht deze uitsplitsing heeft gevraagd is instroom. Onderstaande grafiek toont per subgroep de verdeling van de werknemers op peildatum 31 oktober 2025 over de drie categorieën van herkomstland.

2.2.6 Herkomstland werknemers Gemeente Utrecht naar instroom

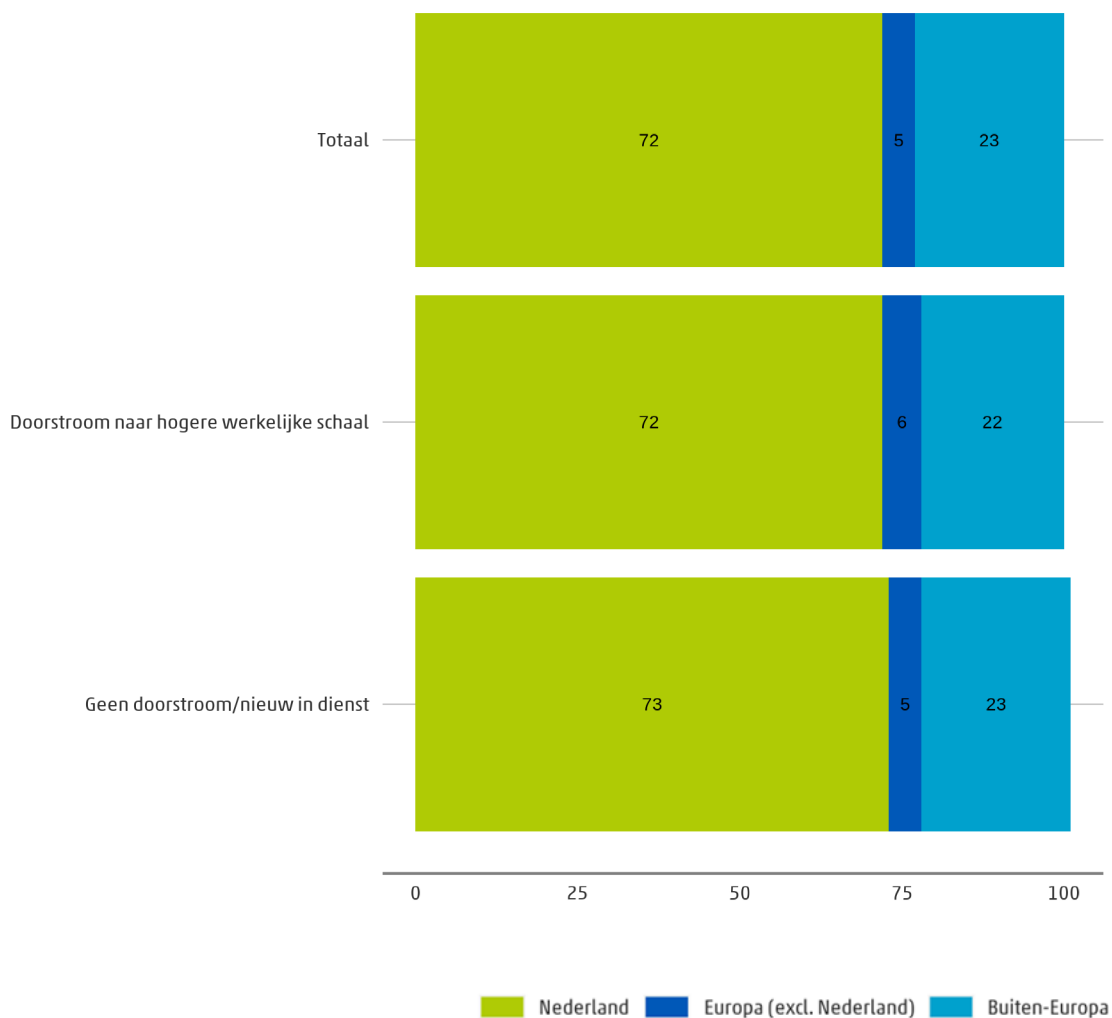

Vergeleken met alle werknemers van de organisatie komen werknemers met een herkomstland - **Buiten-Europa** relatief vaak voor in de categorie 1 november 2024 - 31 oktober 2025.

2.2.7 Doorstroom

Het zevende kenmerk waarvoor Gemeente Utrecht deze uitsplitsing heeft gevraagd is doorstroom. Onderstaande grafiek toont per subgroep de verdeling van de werknemers op peildatum 31 oktober 2025 over de drie categorieën van herkomstland.

2.2.7 Herkomstland werknemers Gemeente Utrecht naar doorstroom

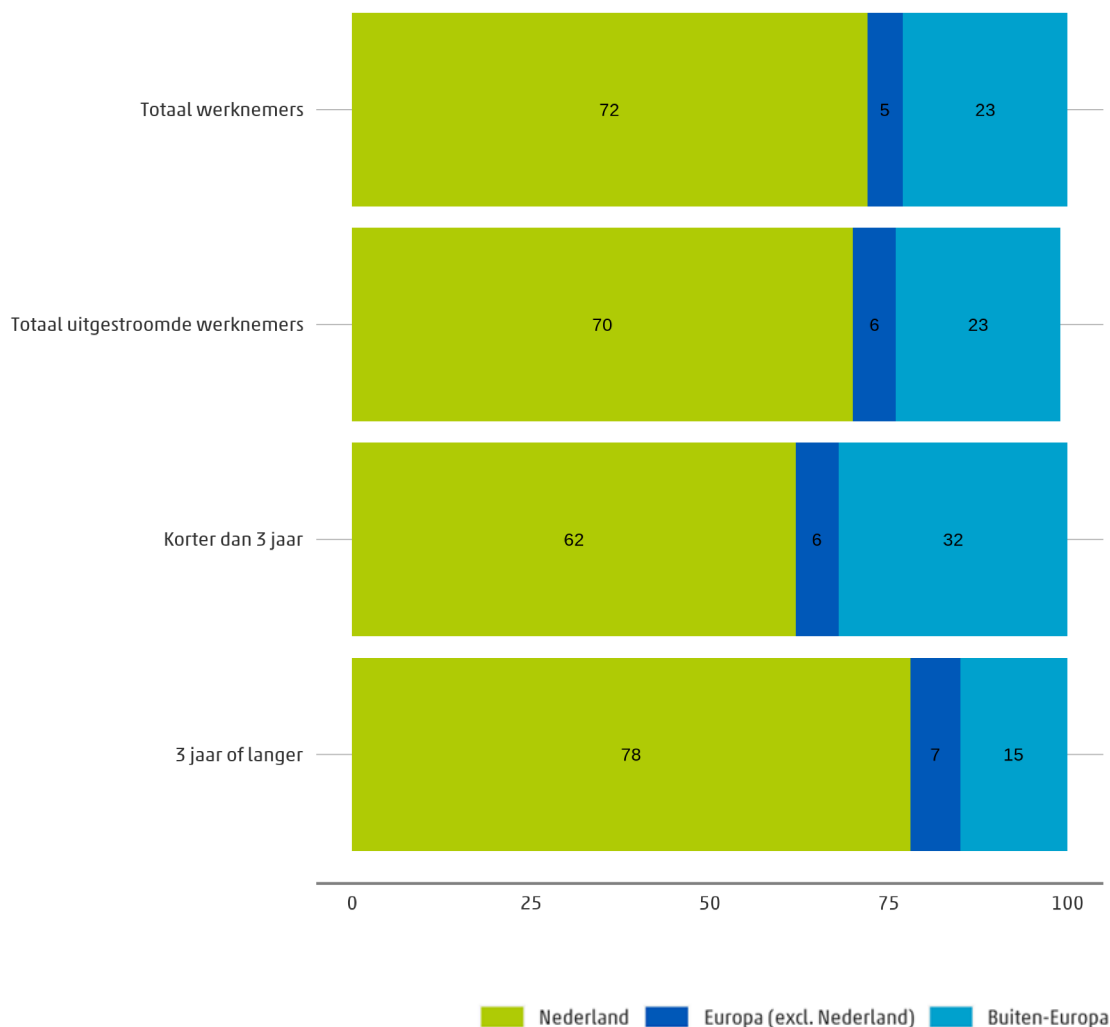

Doorstroom naar een hogere salarisschaal in de periode 1 november 2024 tot en met 31 oktober 2025

2.2.8 Uitgestroomde werknemers naar arbeidsverleden

Naast de cijfers over het herkomstland van de werknemers op 31 oktober 2025 heeft Gemeente Utrecht het CBS gevraagd cijfers over het herkomstland van recent uitgestroomde werknemers op te stellen. Onderstaande grafiek toont de verdeling van de werknemers op 31 oktober 2025 en de verdeling van de uitgestroomde werknemers tussen 1 november 2024 en 31 oktober 2025 over de drie herkomstlandcategorieën.

2.2.8 Herkomstland uitgestroomde werknemers naar arbeidsverleden Gemeente Utrecht

Vergeleken met alle uitgestroomde werknemers van de organisatie komen uitgestroomde werknemers met een herkomstland

- **Nederland** relatief vaak voor in de categorie 3 jaar of langer.
- **Buiten-Europa** relatief vaak voor in de categorie Korter dan 3 jaar.

Bijlage 1. Toelichting

In deze bijlage wordt meer informatie gegeven over de opzet van het onderzoek.

B1.1. Populatie

Figuren 1-7 hebben betrekking op de werknemers van Gemeente Utrecht op peildatum 31 oktober 2025 waarvoor Gemeente Utrecht personeelsgegevens aan het CBS heeft geleverd. In totaal is informatie geleverd van 6 217 unieke werknemers. Voor sommige werknemers was het niet mogelijk om met de beschikbare informatie het herkomstland te bepalen. Dit betrof 0,9 procent van de werknemers van Gemeente Utrecht. Deze werknemers zijn niet meegenomen in dit onderzoek. Figuur 8 heeft betrekking op uitgestroomde werknemers van Gemeente Utrecht in de periode van 1 november 2024 tot 31 oktober 2025. Voor deze figuur heeft Gemeente Utrecht personeelsgegevens aan het CBS heeft geleverd. In totaal is informatie geleverd van 632 unieke werknemers. Voor sommige werknemers was het niet mogelijk om met de beschikbare informatie het herkomstland te bepalen. Dit betrof 1,6 procent van de werknemers van Gemeente Utrecht. Deze werknemers zijn niet meegenomen in dit onderzoek. Hierdoor kan een vertekening in de percentages ontstaan. Hiermee dient rekening gehouden te worden bij het interpreteren van de cijfers.

B1.2. Peildatum

31 oktober 2025

B1.3. Variabelen

Gemeente Utrecht heeft werknemersgegevens uit hun personeelsadministratie aan het CBS geleverd, namelijk geboortedatum, geslacht, adresgegevens, leeftijd, leidinggevende positie, organisatieonderdeel, salarisschaal, instroom, doorstroom en uitstroom. Voor meer informatie over deze kenmerken verwijst het CBS naar Gemeente Utrecht.

B1.4. Methode

Vanwege privacy heeft het CBS de direct identificerende persoonsgegevens voorafgaand aan de verwerkingen vervangen door een pseudosleutel. Vervolgens is via deze pseudosleutel het herkomstland van de werknemers afgeleid uit de Basisregistratie Personen (BRP) en zijn de resultaten per subgroep geaggregeerd. Voor meer informatie over de opzet van het onderzoek en kwaliteit van de uitkomsten zie de onderzoeksomschrijving van de ingezoomde variant van de Barometer Culturele Diversiteit⁴⁾.

Bij enkele figuren worden in het oog springende resultaten toegelicht. De subgroepen die hierin worden toegelicht wijken af van de verdeling naar herkomstland in vergelijking met de organisatie als geheel. Een subgroep wordt gezien als opvallend als (1) het percentage met Nederland als herkomstland zeven of meer procent afwijkt als het percentage voor de organisatie als geheel; (2) het percentage werknemers met een Europees herkomstland twee of meer procent afwijkt als het percentage voor de organisatie als geheel; en/of (3) het percentage werknemers met een Buiten-Europees herkomstland twee of meer procent afwijkt van dat van de organisatie als geheel.

⁴⁾ CBS Onderzoeksomschrijving: Barometer Culturele Diversiteit ingezoomde variant

B1.5. Bescherming van persoonsgegevens

De cijfers geven de procentuele verdeling naar herkomstland weer. Om onthulling van informatie over individuele personen te voorkomen, zijn de percentages afgerond op hele getallen. Het tegengaan van de kans op onthulling is ook de reden dat de subgroepen voldoende omvangrijk moeten zijn (uitgangspunt is minimaal 250 werknemers per subgroep).

Het aantal werknemers per subgroep waarop de verdeling naar herkomstland is gebaseerd, kan variëren tussen groepen (balken binnen de figuren in het vorige hoofdstuk) in een figuur. Het aantal werknemers wordt niet weergegeven in de figuren, omdat hiermee bedrijfsinformatie onthuld zou (kunnen) worden. Indien nodig zijn percentages die tot onthulling van individuele personen kunnen leiden onderdrukt (niet weergegeven). Door deze afronding en onderdrukking kan het voorkomen dat de percentages niet optellen tot 100 procent.

B1.6. Privacy

Privacy is een groot goed. Ook als je niks te verbergen hebt, heb je heel wat te beschermen. Het CBS is het statistisch bureau van Nederland dat onafhankelijk onderzoek uitvoert. Het CBS werkt bij elk onderzoek met strenge eisen om data op een veilige manier te verwerven, te verwerken en te publiceren en is transparant over de manier van werken en de methodieken.

Het CBS verzamelt gegevens van natuurlijke personen, bedrijven en instellingen. Dit is wettelijk vastgelegd in de CBS-wet en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Voor dit onderzoek heeft Gemeente Utrecht de personeelsgegevens via een beveiligd uploadportaal geleverd. Identificerende persoonskenmerken zijn na ontvangst direct gepseudonimiseerd. Hierdoor kan het onderzoek alleen worden uitgevoerd op gegevens met een pseudosleutel.

Bij publicatie zorgt het CBS er bovendien voor dat natuurlijke personen of bedrijven niet herkenbaar of herleidbaar zijn. Ook hanteert het CBS diverse maatregelen tegen diefstal, verlies of misbruik van persoonsgegevens. Het CBS levert geen herkenbare gegevens aan derden, ook niet aan andere overheidsinstellingen. Wel kunnen sommige (wetenschappelijke) instellingen onder strenge voorwaarden toegang krijgen tot gegevens met pseudosleutel op persoons- of bedrijfsniveau. Dit noemen we microdata. Voor meer informatie, zie onze website (www.cbs.nl/privacy).

De Barometer Culturele Diversiteit valt onder dezelfde privacyregels van het CBS, met als extra bescherming dat de personeelsgegevens die een organisatie aanlevert uitsluitend voor de betreffende Barometer Culturele Diversiteit gebruikt worden. Dit is ook opgenomen in de leveringsovereenkomst die een organisatie met het CBS afsluit. In lijn met het publicatiebeleid van het CBS worden de resultaten openbaar gepubliceerd. Het betreffen de geaggregeerde gegevens, die niet herleidbaar zijn tot individuele personen. Gemeente Utrecht heeft hiermee ingestemd bij het tekenen van het projectvoorstel dat voor de Barometer Culturele Diversiteit opgesteld is.

Bijlage 2. Begrippen, afkortingen en bronnen

In deze bijlage wordt meer informatie gegeven over de begrippen, afkortingen en bronnen die voor het onderzoek gebruikt zijn.

B2.1. Begrippen

Herkomstland Kenmerk dat weergeeft in welk land iemand geboren is of waar diens ouders geboren zijn. Het herkomstland van mensen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. Bij mensen die in Nederland geboren zijn, wordt het herkomstland bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van de moeder leidend in het bepalen van het herkomstland. De geboortegegevens van de moeder zijn vaker bekend dan die van de vader. Wanneer de moeder in Nederland is geboren of het geboorteland van de moeder onbekend is, dan wordt het geboorteland van de vader gebruikt. Vervolgens wordt de volgende driedeling gemaakt wat betreft herkomstland: Nederland, Europa (exclusief Nederland) en Buiten-Europa.

Werknemer Medewerker die Gemeente Utrecht tot de populatie van het onderzoek rekent.

B2.2. Afkortingen

BRP Basisregistratie Personen

CBS Centraal Bureau voor de Statistiek

SZW Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

B2.3. Bronnen

Basisregistratie Personen (BRP) De BRP is de digitale bevolkingsregistratie van Nederland, en (sinds 2014) de opvolger van de Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA). De BRP bevat gegevens over ingezetenen en niet-ingezetenen. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bijhouden van de gegevens over ingezetenen. Gegevens over niet-ingezetenen worden bijgehouden door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Elke persoon die naar verwachting ten minste vier maanden rechtmatig in Nederland verblijft, moet ingeschreven worden als ingezetene. Wanneer iemand niet aan deze voorwaarden voldoet maar wel een relatie heeft met de Nederlandse overheid, wordt de persoon ingeschreven als niet-ingezetene. Te denken valt aan mensen die buiten Nederland wonen en hier werken, studeren, onroerend goed bezitten, vanuit Nederland een uitkering genieten, enzovoorts. Ook ingezetenen die naar verwachting ten minste acht maanden buiten Nederland verblijven, worden niet-ingezetene. In de BRP zijn van iedere ingeschrevene gegevens als BSN, geboortedatum, geslacht, geboorteland en woonplaats geregistreerd, van ingezetenen bovendien gegevens over de ouders, partners en kinderen. Voor ingezetenen wordt een adres in Nederland geregistreerd, voor niet-ingezetenen een adres buiten Nederland. Voor meer informatie over de BRP wordt verwezen naar de website van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens⁵⁾. Gemeenten zijn de leverancier. Het betreft integrale data die

⁵⁾ <https://www.rvig.nl/brp>

doorlopend geactualiseerd worden. In dit onderzoek worden alleen de gegevens gebruikt van personen die als ingezetene in de BRP ingeschreven staan of ooit ingeschreven hebben gestaan.

Personeelsadministratie Gemeente Utrecht Gemeente Utrecht heeft werknemersgegevens uit hun personeelsadministratie aan het CBS geleverd, namelijk geboortedatum, geslacht, adresgegevens, leeftijd, leidinggevende positie, organisatieonderdeel, salarisschaal, instroom doorstroom en uitstroom. Voor meer informatie over deze kenmerken verwijst het CBS naar Gemeente Utrecht.

Het CBS voert geen uitgebreide kwaliteitscontroles en correcties uit op de geleverde medewerkersgegevens. Organisaties bepalen ook zelf of zij bijvoorbeeld externe inhuurkrachten wel of niet meenemen in de populatie en op welke manier ervoor gezorgd wordt dat elke werknemer maar eenmaal voorkomt in de populatie, in het geval dat een werknemer bijvoorbeeld meerdere functies heeft binnen de organisatie.